

“ΑΘΕΜΙΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΗΘΙΚΟΣ,,

Ἡ γνωμοδότηση τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου, κ. Κ. Τριανταφυλλοπούλου γιὰ τὸ ἄρθρο τοῦ νέου ὄργανισμοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς πὸν ἀποκλείει τὶς παντρεμένες ὑπαλλήλους δικαιώνει τὸν ἀγώνα μας ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν ἀνθρωπιστικὴν του ἔπιση ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν καθαρὰ νομικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ. Δὲν μπορούσαμε βέβαια νὰ φανταστοῦμε ποτὲ πὼς θὰ ἦταν διαφορετικὴ. Γιατὶ ἀλόιμονο ἂν ἦταν δυνατὸ ἡ ἀδικία νὰ κατοχυρώνεται πίσω ἀπὸ τὸ νόμο. Ὁ κ. Τριανταφυλλόπουλος, ἀνώτερον ἐπιστημονικὴ καὶ ἠθικὴ φυσιογνωμία, ξέρει πολὺ καλὰ πὼς δὲν μπορεῖ νὰ νοηθῇ ὁ νόμος ξέχωρα ἀπὸ τὴν ἠθικὴν. Καὶ ἠθικὴν θὰ πῆ πρῶτα ἀπ’ ὅλα δικαιοσύνη.

Τὸ ἄρθρο Α τοῦ ὄργανισμοῦ ὅπως ψηφίστηκε ἀπὸ τὸ Ἰεν. Συμβούλιον τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς στίς 14 Μαΐου 1930 εἶναι τὸ ἐξῆς :

Δακτυλογράφοι τῆς Τραπεζῆς προσλαμβάνονται μόνον ἄγαμοι ἀπολυόμενοι αὐτοδικαίως τῆς ὑπηρεσίας ἐὰν ἔλθωσιν εἰς γάμον.

Μόλις μάθαμε τὴν ἀπόφαση αὐτὴ διαμαρτυρηθήκαμε ὅσο μᾶς ἦταν δυνατό.

Στὸν Ἀγώνα δημοσιεύσαμε πολλὰ ἄρθρα, χτυπώντας τὴν ἀδικὴν αὐτὴν ἀπόφαση πὸν δὲ στηριζόταν σὲ καμιά λογικὴν καὶ οὔτε κἂν στὸ συμφέρον τῆς Ἰδίας τῆς Τραπεζῆς καὶ ἦταν μονάχα ἀποτέλεσμα τοῦ ἀντιφρεμικιστικοῦ πνεύματος τῶν κορυφαίων τοῦ ἰδρυμάτος. Δὲν μπορούσε ὅμως νὰ ἐφαρμοστῇ ὁ νέος ὄργανισμός

χωρὶς τὴν γνωμοδότηση τοῦ κ. Τριανταφυλλοπούλου. Νὰ λοιπὸν πὼς χαρακτηρίζει τὸν περιόφημον αὐτὸ ἄρθρο ὁ διαπρεπὴς καθηγητὴς :

« Ἀναμφίβολον εἶναι ὅτι ὁ ὄρος οὗτος ἀποβαίνει ἐμπίδον εἰς τὸν γάμον, διότι θέτει τὴν ὑπάλληλον εἰς τὸ δίλημμα ἢ νὰ δραπευθῇ καὶ νὰ χάσῃ τὴν θέσιν τῆς ἢ νὰ διατηρήσῃ τὴν θέσιν μένουσα ἄγαμος. Κατὰ τὸ Ρωμαϊκὸν δίκαιον τοιαῦται αἰρέσεις λογίζονται ἐθέμιτοι καὶ τοῦτο ἵνα μὴ ἐπιπροσθῇ ἐμπόδιον τι εἰς τὸν γάμον, (*ne quod omnino γαρτὶ is impedimentum inferatur*, Παν. 31, 1, 12, 4.) ἐν ἀμφιβολίᾳ δὲ περὶ τὴν ἐννοιαν αἰρέσεώς τινος σχετικῶς μετὰ γάμον ἢ ἀγαμίαν θὰ ἐκλέξωμεν τὴν ἐρμηνείαν τὴν ἐννοοῦσαν τὴν σύναγιν γάμων, ὅτε ὠφέλιμον τῇ Πολιτείᾳ, ἥτις ἔχει ἀνάγκην ν’ αὐξάνῃ ὁ πληθυσμὸς ἴδε Πανδ. 35.1 64 καὶ μετ’ αὐτῶν Κονιάκιον. *Consultia 39 Recitationes solemnes ad cod. 40 καὶ 41.*

Ὅσονδήποτε δὲ καὶ ἂν τὸ ἀθέμιτον ἢ ἀνῆθικον θέλει κριθῆναι κατὰ τὰς νῦν ἀντιλήψεις καὶ οὐχὶ κατὰ τὰς ρωμαϊκὰς ἀντιλήψεις, αἵτινες ἦσαν ἐπηρεασμένοι ἀπὸ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Αὐγούστου τὴν ἐπὶ ποιναῖς ἀπαγορεύουσαν τὴν ἀγαμίαν (*Regelsberger § 153 σημ. 5.*) νομίζομεν ὅτι καὶ κατὰ τὰς νῦν περὶ ἠθικῆς καὶ περὶ γάμου ἀντιλήψεις, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔχουσα ἐν τάξει ἢ νέα διάταξις τοῦ ὄργανισμοῦ, τόσῳ μᾶλλον ὅσοι καὶ σήμερον δυνάμει τοῦ Συντάγματος ἄρθρον 24 ὁ γάμος διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἰδιαιτέραν προ-

στασίαν τοῦ Κράτους.

Δὲν αποκλείεται μὲν νὰ ὑποστηριχθῇ καὶ ἐνδεχομένως καὶ νὰ επικρατήσῃ καὶ ἀντίθετος ἄποψις, διότι τὸ ζήτημα εἶναι ἐκτίμησις πραγματικῶν καταστάσεων καὶ κρίσις περὶ ἠθικῶν ἀξιῶν, ἀλλ' ἡ γνώμη ἡμῶν εἶναι ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι ἡ διάταξις αὕτη τοῦ ὄργανισμοῦ καὶ ὁ κατ' ἀκολουθίαν ταύτης εἰς τὰς καθ' ἕκαστον μετὰ δακτυλογράφων συμβάσεις περιλαμβανόμενος ἢ ὑπονοούμενος ὅρος τῆς ἀπαλλαγῆς ἐν περιπτώσει γάμου **εἶναι ἀθέμιτος ἢ ἀνῆθικος**».

Δὲ χρειάζονται σχόλια. Μένει μονάχα νὰ ἰδοῦμε τὴν στάσιν θὰ πάρει τώρα ἡ Διοίκηση τῆς Ἐθνικῆς Τρα-

πέζης.

Ἐλπίζομε ὅτι δὲ θὰ θελήσῃ νὰ οἰκαιοποιηθῇ τὰ ἐπίθετα μὲ τὰ ὁποῖα ὁ κ. Τριανταφυλλόπουλος ἐξαρχήρρισε τὴν ἀπόφασί της καὶ θὰ ἀλλάξῃ γνώμη, συμφωνώντας μαζί του καὶ μαζί μας πῶς τόσο οἱ ἄντρες ὅσο καὶ οἱ γυναῖκες ὑπάλληλοί της πρέπει νὰ εἶναι ἐλεύθεροι νὰ ρυθμίζουσι ὅπως θέλουσι τὸν ἰδιωτικὸν τοῦς βίον. Ἄν παραμελοῦν γὰρ ὁποιοδήποτε λόγο τὴν ἀπηρεσία τοῦς, τόσο οἱ ἄντρες ὅσο καὶ οἱ γυναῖκες εἶναι φυσικὰ δικαίωμά της νὰ τοῦς ἀπολύει. Χατήρια δὲ θέλομε. Ἄπαιτοῦμε ὁμως δικαιοσύνη:

Αὔ. Θ.